AVRASYA İNCELEMELERİ MERKEZİ
CENTER FOR EURASIAN STUDIES

REVIEW OF ARMENIAN STUDIES DERGİSİNİN 47'NCİ SAYISI YAYINLANDI

23.06.2023

Review of Armenian Studies dergisinin yeni yayınlanan 47nci sayısında 5 makale ve 1 kitap incelemesi yer almaktadır.

E. Büyükelçi Alev Kılıç tarafından kaleme alınan **Facts and Comments** (**Olaylar ve Yorumlar**) başlıklı 47nci sayının birinci makalesinde; Aralık 2022-Haziran 2023 döneminde Ermenistan'ın iç ve dış gelişmeler, Kasım 2020 tarihli ateşkeste planlanan ve taslağı hazırlanan barış antlaşmasının iki buçuk yıl içinde neden hayata geçirilemediğinin arka planı, mevcut çabaların nasıl ilerlediği ve normalleşme süreci ışığında Türkiye-Ermenistan ilişkiler ele alınmaktadır. Rusya'nın Ukrayna'ya karşı başlattığı savaşta dilediği hızlı zaferi alamaması, savaşın uzaması ve bir yıpratma savaşına dönüşmesi Rusya'nın askeri yetersizliğini ortaya çıkarmıştır. Rusya'yı sıkıştırmak ve daha fazla zor durumda bırakmak için başka yollar arayan Batı, Rusyanın müttefiki olan ve eskiden beri onun çok sıkı kontrolü altında bulunan Ermenistan'a yaklaşarak Azerbaycan'la barış anlaşmasına aracılık etme ve nihayetinde Rusya'yı uzaklaştırarak kendi hâkimiyetini kurma fırsatından yararlanmak istemiştir. Bölgenin Batı-Rusya geriliminde yeni bir parlama noktası haline gelmesi Ermenistan'da rahatsızlık yaratmamıştır. Aksine, Ermenistan İkinci Karabağ Savaşındaki kayıplarını en aza indirmek ve muhtemelen yeni kazanımlar elde etmek için bölgedeki farklı çıkar ve hesaplara sahip taraflarla anlaşmayı bir avantaj olarak görmüştür. Türkiye ile ilişkiler sert iniş çıkışlar yaşasa da normalleşme süreci çerçevesinde ilerlemiştir. Türkiye'de 6 Şubat'ta meydana gelen deprem felaketinin ardından Ermenistan'ın insani yardımda bulunması, bu amaçla sınır kapısının Ermeni araçlarına açılması, Ermenistan Dışişleri Bakanının Ankara'ya ve felaket bölgesine yaptığı ziyaret, iyi komşu ve dostane ilişkiler için umutları artırmıştır. Ancak hemen ardından Erivan'da radikal Ermeni milliyetçi terörünü kutsayan bir anıtın açılışı, Türk ve Türkiye karşıtı düşünce ve politikalarda bir değişiklik olmadığını bir kez daha teyit etmiştir. Başbakan Paşinyan'ın, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın seçim zaferinin ardından yeni döneme başlama töreni davetine icabet etmesi ilişkilerin ilerlemesi için bir başka umut ışığı olmuştur.

Sinan Koçak, **An Examination on the Demographic Structure of Armenians in Tbilisi (1897-2014)** (**Tiflis'teki Ermenilerin Demografik Yapısı Üzerine Bir İnceleme (1897-2014)**) başlıklı makalesinde Tiflis'te yaşayan Ermenilerin 1897-2014 yılları arasındaki demografik yapısını incelemektedir. Makale Ermenilerin toplam nüfusu, çeşitli niteliklere göre dağılımları ve Ermenilerin siyasi, sosyo-kültürel ve ekonomik yapıları hakkında bilgiler içermektedir. Makale demografik analiz için üç döneme odaklanmaktadır: Çarlık Dönemi, Sovyetler Birliği Dönemi ve Sovyet sonrası Gürcistan Dönemi. Bu dönemlere ilişkin sayısal veriler, söz konusu dönemlerde gerçekleştirilen resmi nüfus sayımlarından elde edilmiştir. Koçak, demografik ve beşerî verileri bir arada kullanarak Tiflis'teki Ermenilerin sayısal ve sosyolojik varlıklarını bütüncül bir şekilde sunmayı amaçlamaktadır.

Fuat Ozan Birkan, **A Historical Overview of the Armenian Diaspora in Germany** (**Almanya'daki Ermeni Diasporasının Tarihsel Bir Genel Değerlendirmesi**) başlıklı makalesinde Almanya'daki Ermeni Diaspora cemaatinin tarihini, yapısını ve faaliyetlerini değerlendirmektedir. Almanya'da yaşayan çok sayıda Türk'ün varlığı, Ermeni cemaatinin faaliyetlerini zorlaştırma potansiyeline sahiptir. Ancak yazar cemaatin ısrarlı girişimlerinin, Ermenilerin ve Alman politikacıların çıkarlarının Türkiye'ye karşı kesişmesinin ve Almanya'daki Türklerin zayıf örgütsel kapasitesinin Ermenilerin lehine olduğunu savunmaktadır. Nitekim Birkan, Almanya'daki Ermeni toplumunun, Ermeni Diasporasının oldukça etkili olduğu Fransa ve ABD gibi örneklere kıyasla geleneksel olarak geri planda kalmış olsa da giderek büyüdüğünü ve daha görünür hale geldiğini belirtmektedir.

Fatih Kocaoğlu ve Mehmet Kuzu, **The Impact of the Second Karabakh War on the Armenian Economy and Financial Markets in the Framework of Armenia's Foreign Relations** (**Ermenistan'ın Dış İlişkileri Çerçevesinde İkinci Karabağ Savaşının Ermeni Ekonomisi ve Finans Piyasalarına Etkisi**) başlıklı makalelerinde, İkinci Karabağ Savaşının Ermenistan'a etkilerini farklı perspektiflerden ve detaylı veri toplama teknikleriyle ekonomik ve finansal odaklı bir biçimde incelemektedir. Yazarlar, İkinci Karabağ Savaşının Ermenistan açısından askeri ve stratejik sonuçları hakkında çıkarımlarda bulunmayı amaçlamaktadır. Ermenistan'ın Rusya, İran, Batılı ülkeler, Türkiye, İsrail ve Azerbaycan'ın dahil olduğu karmaşık bağlantıdaki yerinin Ermenistan ekonomisi ve finans piyasaları üzerinde önemli etkileri bulunmaktadır. Sonuç olarak Kocaoğlu ve Kuzu, Rusya'nın Ermenistan ekonomisi üzerindeki olumlu etkisinin azaldığı ve yerini Batı sermayesinin olumlu etkisine bıraktığı sonucuna varmakta ve böylece Ermenistan'ın kendi çıkarları için büyük güçleri birbirlerine karşı oynatma konusundaki geleneksel kapasitesinin altını çizmektedir.

Nigar Jamalova, **Diplomatic Activity of the Azerbaijani Government against the Territorial Claims of the Republic of Armenia (1918-1920)** (**Azerbaycan Hükümetinin Ermenistan Cumhuriyetinin Toprak Taleplerine Karşı Uyguladığı Diplomatik Faaliyetler (1918-1920)**) başlıklı makalesinde, Azerbaycan Halk Cumhuriyetinin (AHC) 1918-1920 yılları arasında Birinci Ermenistan Cumhuriyetinin (BEC) toprak taleplerine karşı diplomatik çabalarını incelemektedir. Yazar, AHC'nin çabalarının üç kategori altında toplandığını belirtmektedir: 1) Güney Kafkasya'daki yabancı ülke temsilcileriyle yazışmalar ve toplantılar, 2) BEC ile yazışmalar ve toplantılar ve 3) Paris Barış Konferansındaki girişimler. Jamalova'nın vardığı sonuca göre, Erivan'ın BEC'e bırakılması konusunda verilmek zorunda kalınan taviz dışında AHC, BEC'in emellerini gerçekleştirmesini başarıyla engellemiş ve dönemin büyük güçlerinden ya da Paris Barış Konferansından kimse BEC'in AHC'ye karşı toprak taleplerini resmen tanımamıştır.

Fatma Jale Gül Çoruk **From the Indian Ocean to the Mediterranean: The Global Trade Networks of Armenian Merchants from New Julfa** (**Hint Okyanusundan Akdenize: Yeni Culfalı Ermeni Tüccarların Küresel Ticaret Ağları**) başlıklı kitabı incelemektedir. Kitap, İsfahan'daki yerleşik Ermeni tüccarların 17nci ve 18inci yüzyıllarda geniş bir ticaret ağı kurmadaki becerikliliklerinin etkileyici bir anlatımını sunmaktadır. Ayrıca bu tüccarların ticaret uygulamalarını, yazışma yöntemlerini, cemaat içi ve dış dünya ile ilişkilerini de incelemektedir. Çoruk, bu özellikleriyle kitabın ticaret ağları üzerine yapılan çalışmalar için önemli bir kaynak teşkil ettiğini belirtmektedir.

47nci sayıya erişmek için lütfen tıklayınız: https://avim.org.tr/tr/Dergi/Review-Of-Armenian-Studies/47

***Review of Armenian Studies*in internet sitesine erişmek için lütfen tıklayınız: https://avim.org.tr/tr/Dergiler/Review-Of-Armenian-Studies**

Kaynak/Source: